

kisvárdai lapok

35. évfolyam 6. szám - 2023. június 29. csütörtök

William Shakespeare: III. Richárd
az Újvidéki Színház előadása
Rendező: Dejan Projkovszki
III. Richárd szerepében: Mészáros Árpád

Magyar
Színházak
35. Kisvárdai
Fesztiválja
2023. június 23 - július 1.

„A hatalom talán az egyetlen olyan pozíció a világon, aminek birtokában az ember halhatatlannak érezheti magát. Láttuk már, hogy fölszabadítóból hogyan válik valaki a nép hóhérvá, és ez a jelenség rezonál Richárd manipulációs törekvéseire. A gépezet mindenhol hasonlóan működik: egyik Richárd és Henrik váltja a másikat, a végén pedig ugyanazt a két-három nevet látjuk forogni. Mindazonáltal Richárd nem okozója, hanem következménye a rendszernek, amibe beleszületett, de felelőssége vitathatatlan. Jó húsz éve Valló Péter rendezésében kamerák és mikrofonok előtt zajlott választási kampánya, később Andrei Şerban ortopéd csizmát adott a lábára, Zsótér Sándor sármossága mögé bújó, számítótörtetőnek láttatta, ifj. Vidnyánszky Attila pedig profi sportolót faragott belőle. Dejan Projkovszki az Újvidéki Színház társulatával komolyan vette a Richárdra illő lehetséges jelzőket: Mészáros Árpád a címszerepben egyszerre hidegvérű pszichopata, gyilkos gazember, pohos mérges varangy és groteszkül festő nyomorék, karmesteri pálcának is beillő sétabottal a kezében.”

Oláh Zsolt

Szakmai klub – 2023. 06. 28.

Ezen a napon csak egy verseny-előadásról volt szó a fesztivál Szakmai Klubjában. Ivan Viripajev Oxigén című darabját a sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház hozta el Kisvárdára, Pálffy Tibor rendezésében. A hozzászólók közül elsőként Gulyás Gábor esztéta beszélt arról, hogy rögtön az előadás színpadképe erősen meghatározta az értelmezés kereteit, hiszen egy kereszt alakban elhelyezett vetítívásznat láthattunk, s ezek után valójában nem volt meglepő, hogy egy mediális íg-hirdetésnek lehettünk tanúi. Kozma András, dramaturg, fordító, a szerző és az orosz irodalom jó ismerőjeként kifejtette, hogy ez a darab meghatározó fordulópontot jelentett az orosz dráma-irodalomban a 2000-es években. Mint mondta, a 90-es években jelentkező új drámaíró-nemzedék erőteljes, mondhatni brutális nyelvezetével hívta föl a figyelmet, és okozott egyfajta forradalmat, ám a kétezres évekre ez a megszólalásmód kifáradt, és ekkor jelentkezett Viripajev ezzel a darabjával, amely rögtön ki is jelölte az utat a következő generációnak, elsősorban azzal, ahogyan visszafordult a klasszikus irodalomból is jól ismert transzcendens hangvételhez. Ugyanakkor ezek az írók megtartották azt az erőteljes és új nyelvet is, amit az egyelő-korábbi nemzedék behozott. Viripajev Oxigén című műve volt a kétezres generáció manifesztuma – hangsúlyozta Kozma András, hozzátéve, ennek a korosztálynak az íróit egyfajta metafizikai szorongás jellemzi. A dramaturg elmondta azt is, hogy Magyarországon csak a 2010-es években fedezték fel Viripajev munkáit, ugyanakkor nagyon kevés izgalmas feldolgozás született meg belőlük, mert nem

könnyű ezt a különös, metafizikai univerzumot kinyitni a szerzőnél, kulcsot kell keresni hozzá. A legnagyobb baj, ha realiztikus megközelítésben nyúlnak hozzá Viripajev darabjaihoz, mert akkor éppen ezt a spirituális, vagy transzcendens dimenziót nem sikerül kibontani. Kozma András szerint a most látott verzió azért volt kiemelkedő, mert valóban alkotói módon közelítette meg a darabot, és formálisan új utat próbált keresni a műhöz.

A „koncertszínház” rendezője, Pálffy Tibor arról beszélt, azonnal beleszeretett a szerző munkáiba. A sepsiszentgyörgyi színész hozzátette: egyre kevésbé hisz a totalitárius színházban, és szeretett volna visszatérni a kísérletezéshez, amit úgy érezte, ezzel a művel megtehet. Nem ez volt az első Viripajev-rendezése, korábban már színpadra állította az Illúziókat is, és elmondása szerint most próbálják majd a szerző Iráni konferencia című művét Bocskárdi László rendezésében. Pálffy Tibor beszélt arról, hogy számára azért izgalmasak a

Viripajev-művek, mert teljesen újfajta dramaturgiát kínálnak fel, amelyben nem az ok-okozati viszonyok jelentik a szervezőerőt. Másfajta rendszerben kell gondolkodni, másfajta összekapcsolódások vannak a darabokon belül, nincs klasszikus értelemben vett konfliktus, vagy viszony a szereplők között. Éppen ezért a darabbéli erők is más síkon, valóban egy metafizikai dimenzióban találkoznak, és ez indokolja, hogy ezt a világot másként kell felfedezni. Innen jött az ő alkotócsapatukban is a koncertszínház és a vetítések ötlete. A jelenlévő szakmai hozzászólók mindegyike dicsérte ezt a feldolgozásmódot, különösképpen annak a bátorságát, hogy új formákat keresett az alkotói team, amelyben megszólalhat ez a ma már emblematicusnak tartott darab. Hasonlították installációhoz, performanszhoz, de egy dologban egyetértés mutatkozott: nagyon intenzív élménnyel juttatta el a nézőkhöz ezeket a meglehetősen komplex, szinte biblikus szövegeket a sepsiszentgyörgyiek előadása.

A hatalom természetrajza

Dejan Projkovszki macedón rendező egy újvidéki beszélgetésünk alkalmával azt mondta, hogy a Balkánon mintha mindenki azt várná, hogy Godot egyszer csak föltűnik az életükben, és megváltja a térséget a több évtizedes politikai örökségtől. Ahogyan sok helyen, ott is mindig aktuális a III. Richárd, mert egy felelősséget nem érzékelő vezető előbb-utóbb eljut addig, hogy országát adná egy lóért.

A hatalom talán az egyetlen olyan pozíció a világon, aminek birtokában az ember halhatatlannak érezheti magát. Láttuk már, hogy fölszabadítóból hogyan válik valaki a nép hóhérává, és ez a jelenség rezonál Richárd manipulációs törekvéseire. A gépezet mindenhol hasonlóan működik: egyik Richárd és Henrik váltja a másikat, a végén pedig ugyanazt a két-három nevet látjuk forogni. Mindazonáltal Richárd nem okozója, hanem következménye a rendszernek, amibe beleszületett, de felelőssége vitathatatlan. Jó húsz éve Valló Péter rendezésében kamerák és mikrofonok előtt zajlott választási kampánya, később Andrei Šerban ortoped csizmát adott a lábára, Zsótér Sándor sármossága mögé bújót, számítótörtetőnek láttatta, ifj. Vidnyánszky Attila pedig profi sportolót faragott belőle. Dejan Projkovszki az Újvidéki Színház társulatával komolyan vette a Richárdra illő lehetséges jelzőket: Mészáros Árpád a címszerepben egyszerre hidegvérű pszichopata, gyilkos gazember, pohos mérges varangy és groteszkül festő nyomorék, karmesteri pálcának is beillő sétabottal a kezében. Az előadás elején Valentin Szvetozarev és Szergej Szvetozarev gótikus stílusra emlékeztető vártermébe érkezik, amelynek falai ridegek, szürkék, misztikusak. Ablakain rácsok, padlóján nyirkos föld,

amelyre, mint sírhalomra kerül majd a vágyott trón. Szinte nem is e világi látvány, ahogyan a jórészt kifecamodott, megnyomrodott szereplők sem, akik egyszer tétován bolyonganak, máskor nagyon is tudatosan keringenek egymás körül. Jól ismert, mindennapi sakkjátszma ez: szemmel tartjuk egymást, és ha te oda állsz, én ide lépek, ha arra indulsz, én erre megyek, majd meglátjuk, hogy végül ki, hova kerül. Példának okáért Buckingham előbb Richárd mellé, majd a vesztőhelyre. Senki nem lehet biztos a dolgában, még a cinkostárs sem. Érdekes, hogy a második részre összekotort földdel eleinte mindenki óhatatlanul kapcsolatba kerül, hiszen rálép és a lábán hordja a porát, de belemarkolnak, tolják maguk előtt, csúsznak, másznak is rajta, sőt, egymásra dobálják. A fatalista rendezői koncepció szerint a hatalommánia elől senki nem menekül, meleg vér csorog a meztelen testeken, némelyik nem is sebes már, hanem szinte megnyúzott. A nők elmeagyógyintézeti, zárt osztályi minőségben beleőrülnek, hogy tisztában vannak vele: nincs, nem is lehet választásuk, férjük, gyermekük halott, ők maguk kiszolgáltatottjai egy zsarnoknak. Ivana Ristić izgalmas szín- és anyagpárosításokat választott a jelmezekhez, amelyekben a fekete, a vörös és

az arany színe dominál, mintha selyem és bársony hatású kosztüm is lenne a szereplőkön, viszont igazán a bőr kap hangsúlyt. Richárd nadrágja is ebből készült, de a többiekre is láthatók a szexuális fetisshre emlékeztető szorosra húzott kiegészítők, karpántok, mellhámok: testcellák közlekednek a színpadon. Goran Trajkoszki felel a zenei szövetért, ami monoton, nyugtalanító sejtelmességével végig kíséri az előadást. Néha felhangzik egy-egy ismert operarészlet, például Puccini Gianni Schicchi-jéből az „O mio babbino caro / Mi piace è bello, bello” kezdetű szoprán ária. Értékelem Projkovszki egyedinek tűnő humorát, hiszen a magyar fordítás így hangzik: „Én édes jó apácskám / Nincsen szebb nála senki!”

A többek számára talán kissé lassúnak tűnő első rész után dinamikusabb, összefogottabb másodikikat láthattak a nézők, akik értékelték az újvidéki társulat produkcióját. Minden bizonyítással izgalmas szakmai vita övezi majd az előadást, aminek végén Richmond nem jelenik meg a színen, de Projkovszki szerint erre nincs is szükség, hiszen láthattuk, hogy úgymint ugyanaz következik, mint ezelőtt: „gyász éj, s halál”.

Ambivalens antihős

A politikai machináció örök koordináta-rendszerében járunk. Shakespeare III. Richárdja nagyon pontosan mutat rá a mindenkori hatalmi struktúrák felemelkedésére (és bukására). Nem véletlen máig tartó töretlen sikere, mely évről évre mozgatja meg a világ színházcsinálóit. A címszerepet eljátszani hálás, de egyúttal kihívásokkal teli feladat. Az Újvidéki Színház előadása után beszélgettünk a III. Richárdot játszó Mészáros Árpáddal.

B.B.: Milyen érzések kavarnak benned az előadás után? Könnyen le tudod tenni a szerepet?

Mészáros Árpád: Az hozzátartozik az igazsághoz, hogy ennél nehezebb szerepem még nem volt. Dolgoztam már fizikailag megerőltető szereppel, amikor mondjuk zenés-táncos előadásban játszottam. Viszont egy ilyen pszichésen is megterhelő szerepet, ennyi játékidővel életben tartani új feladat volt. Mikor az előadás után megmosakszom, akkor megtisztítom magamat is, lemosom a szerepet. Utána, ha kilépek a zuhany alól, akkor már mondhatom, hogy kezdek visszatérni a valóságba.

B.B.: Szerinted mitől olyan vonzó ez az antihős figura? Mitől vált az irodalomtörténet egyik leghíresebb antagonistájává III. Richárd?

Mészáros Árpád: Ez egy jó kérdés. Valójában akármilyen

borzasztó gyilkológépről beszélünk, mégis van valami benne, amivel manipulálni tudja az embereket. Azonkívül, hogy zseniális a helyzetfelismerő képessége, van egy sajátos humorérzéke, amivel leveszi az embereket a lábukról. Ezzel még a nőkre is hatni tud, dominálja őket, és ezt a kettősséget kell megtalálni a figurában, kellő mértékben adagolni a különböző vonásokat. Ez az igazi kihívás. Nagyon izgalmas volt ezzel a „mérlegeléssel” eljátszani a próbafolyamat két hónapja alatt. El lehetett volna vinni a történetet egy teljesen más irányba is, de amikor megjelent a koreográfus a próbákon, mikor a jelmeztervező behozta a jelmezeket, az letisztázta, hogy milyen irányba fog haladni az előadás.

B.B.: Mi volt a legnagyobb kihívás, amivel szembesültél a próbafolyamat alatt?

Mészáros Árpád: A testtartás, bár ez az én döntésem volt. Találkoztunk olyan véleménnyel is, hogy ha a 21. században játszunk III. Richárdot az nem lehet ilyen. Hogy nem kell megmutatni az ő testi fogyatékoságát. De menjünk a szöveg ellen? Ne legyen elszáradt keze, dongalába, ne legyen púpja? Szerintem legyen. Meg akartam próbálni mindennek megfelelni. Az olvasópróbáktól kezdve végig ültem, a botra támaszkodtam, egészen addig míg az öltözőben le nem vettem a próbaruhát. Akkor tértem vissza a normális kerék-

Mészáros Árpád

vágásba. Ez nagyon megkönnyítette a dolgomat, mikor beállítottuk a jeleneteket a színpadon, mert már nem volt olyan megerőltető. Edzésben voltam. Így, hogy az előadást jó eséllyel másfél-, kéthavonta játsszuk, ez nagyon igénybe vesz.

B.B.: A Kisvárdai Fesztivál résztvevőjeként van kedvenc emléked az elmúlt évekből?

Mészáros Árpád: 2004 óta járok ebbe az észak-keleti csücsökbe, mindig nagy örömmel. Érdekes látni más külhoni kollégákat, találkozni szakmabeliekkel. Talán furcsán hangzik, de kikapcsolódást is jelent itt lenni az évad végén.

Balogh Benjámin

Zseni kontra közészer

Vándortársulat játssza el Tapasztó Ernő rendező felfogása szerint Mozart és Salieri históriáját a Szegedi Pinceszínház és az Aradi Kamaraszínház Amadeus produkciójában. A Salierit alakító Balog József egyben a kikiáltó is. Bohócosan lisztes képűre sminkelték a színészeket, akik bár nem annyira életteli harsánysággal, mint amikor a Karnyónét adta remekül ugyanennek a két színháznak a fúziója, vásári stílusban játszanak. Ebbe belefér, hogy le-leesik a nem is annyira rizsporos, mint inkább rasztahajas paróka, vagy, hogy Salieri műanyag ásványvizes palackból oltja a szomját. Ez arra jó, hogy legalább gúnyt űzzenek Peter Shaffer bulvárdarabjából, ami úgy tesz, mintha hú, de mélyenszántó lenne, de megmarad a felszín felszínén. A mára szupersztárrá vált Mozart képet közvetíti. Azt a közhelyekre alapozott figurát, akit szinte mindenki ismer belőle. Nem véletlenül csináltak belőle ajándéktárgyakat, képével pólót, desszertet, likórt, musicalt, bármit, ami értékesíthető. Mozartról él egy kép, pontosan az, amit Shaffer felhasznál és kihasznál.

A szertelen, könnyelmű, hamar eléggő, önsorsrontó, önérvénytésítésre eléggé képtelen, tehetsége virágjában, szegénysorban meghaló géniusz képe, akit letipor a gonosz. Ilyen leegyszerűsítő a bulvár- látszat, és Shaffer darabja is az, bármennyire igyekszik ezt titkolni. Hiába a filozofáló eszme-futtatások, a lét végső értelmének keresése, a talentum mibenlétének firtatása, mindez csak fűszer, csinos felszín. Tapasztó kikerüli ezt a sok tekintetben hazug felfogást, és nem használja, mint több előadás, már-már giccsesen Mozartot, mint aláfestő zenét. Persze

lehet fenségesen is használni, Szikora János például ezt tette Szolnokon, amikor az egész Liszt Ferenc Kamarazenekart a színpadra ültettette, és Alföldi Róbert, akinek Darvas Iván volt Salieriként a partnere, valóban játszott zongorán, amikor a tiszteletére írt Salieri zenét, lezser, majdhogynem hanyaveti könynyedséggel, percek alatt sokkal jobbá variálta. Tapasztó leleménye az is, hogy csak az előadás utolsó részében szólal meg zene, a Requiem esetében ez már végképp elkerülhetetlen, de sokáig a színészek, kíséret nélkül, a'capella éneklik, vagy dúdolják a zenét, amelyek így gyakran ironikussá válnak, ezzel megóvják a produkciót a könnyzacskókra apelláló sziruposságtól, amibe már több Amadeus produkció beleveszett. Gulyás Hermann Sándor Mozartja szókimondó, hebrencs, tekintélyt nem, csak tehetséget tisztelő, felnőni nemigen tudó, örök kamasz. Hogy zseni is, azt különösebben meg sem próbálja eljátszani a képességes színész. Az igazi nagyság érzékeltetése lehet, hogy nem fér bele a vándortrupp-koncepcióba. Kedvesen évődősek, már-már kölykö-

sen viháncolósak a Sebők Maja által alakított Constanze-vel, a feleségével való jelenetei. A többi szerepet Kancsár Orsolya, Büky Beáta, Varga Bálint, Gyuriska János, Beszterczey Attila adják kellő invencióval, abszolút ráérezve a produkció stílusára. Papp Janó korhűnek látszó, de azért némiképp karikatúrisztikus, szín pompás jelmezeket tervezett, Szvatek Péter díszleteit leginkább székek és kottaállványok alkotják, a pompázatos szalonbelsőt nekünk kell elképzelnünk. Romantikus, bombasztikus helyett kissé karcos változatot látunk. Több mint húsz éve éppen Kisvárdán kapta meg a fődíjat Czajlik József komáromi rendezése, ami már-már szárazan koppanós, fanyarul gunyoros volt Ollé Erik címszereplésével, akiről elhittem, hogy szeszélyes, kiszámíthatatlan zseni. De a mostani előadás is jó. Odaszúr a bonbonná vált Mozart képnek, kellőképpen játékos, és némiképp elgondolkodtat a közészer mindinkább elharapódzó uralmáról, meg arról, hogy miért létszükségletük, hogy kikészítsék a zseniket.

Bóta Gábor

Mozart is én vagyok

A Szegedi Pinceszínház és az Aradi Kamaraszínház koprodukciójában bemutatott, Peter Shaffer Amadeus c. drámája Mozart és Salieri viharos viszonyát jeleníti meg. Az olasz zeneszerző Salierit alakító Balog Józsefet a mozartságról, a kalmár Istennek tett fogadalomról és az improvizáció lehetőségeiről kérdeztem.

A téma megkívánja, hogy a két zeneszerző művei teret kapjanak a színpadon, ne csak beszéljenek róla. Hogyan alakult a próbák során az ismert dallamok és a szöveg összehangolása?

Nem akartunk se gépi zenét, se bejátszott Mozartot. Mivel nem játszik mindenki öt-hat hangszeren, ezt össze kellett fésülni. Próbáltuk a némajátékot, végül rátaláltunk erre a formára, kinyílt egy szelep, és onnantól az improvizálások során, ami működött, azt rögzítettük. Folyamatos változásokon esett át a darab, volt például szünet is a közepén, amiben csak én, Salieri, a szóautomata nem lépek ki a folyamatos beszédből.

Milyen szempont alapján született meg ez a koncerttér?

Az egész díszlet esztétikailag úgy lett kitalálva, hogy a falak fehérek, de ott van előtte az a rengeteg fekete kottaállvány, az összes színész pedig mindenféle tarka-barka, színes ruhában. Cél volt a kontrasztosság, persze. El is mondtam ezt egy monológban, hogy „[Az emberek]... ma már nem bírják az ellenpontosítást, csak a koloratúrát.” És még egy számomra fontos elem: Shaffernél Salierinek van egy hatalmas széke, amiből nekem egy

szép, fehér hokedli jutott. Engem az tart életben, az a hokedli, mert az egy biztos pont, mint egy kályha, ahová vissza tudok menni és ott aztán tényleg mindent csinálhatok.

Miért vált kiemelten hangsúlyossá az improvizáció a szerepében?

Salieri tulajdonképpen ugyanazt csinálja, mint Mozart, csak beszédben. A végsőkéig nem fogadja el, hogy a másik fickó jobb lehet nála, és tulajdonképpel azzal nyer, hogy Mozart a zseni, de az övé a sztori. Mozartot zenében nem lehet megverni, Salieri egyetlen műve, ami lemegy, az is leböng. Viszont ő narrál, ő a karmester, ő kelt életre mindent, valahol ő is egy Mozart. Nekem, Salieriként ezekben a trükkökben (szétmozgással, túlbeszéléssel) kell megcsinálnom azt, ami Mozarttól hallatszik a zenében. Így legalább én is halhatatlan leszek.

Ön miben látja Salieri és Mozart kapcsolatának egymást szétfeosztó erejét?

Ez az előadás egy folyamatosan, két órán át tartó parádé, amiben az a reményem, hogy lesz olyan néző, akiben megszületik, hogy jó, ez ugyanaz, mint a Mozart zsenije, csak Salierinek azért nem megy, mert erényt fogadott, Mozart meg egy teljeséggel retardált személyiség.

Miben tértek el a Schaffer szövegtől?

Schaffernél szó sincs szadomazo jelenetről például. Ott megméri Constanze lábát bokától combig. Ez egy olyan sértés, ami

Balog József Salieri szerepében

akkor ott megalázó lehetett, itt viszont aktualizáltuk, hogy hasonló hatást keressünk, de mai formában. És még egy: az eredeti szövegben egy hosszú monológ arról, hogy Olaszországban kétféle Istenábrázolás létezik: az egyik a szenvedő kisfiú, a másik a kereskedőké: egy szúrós szemű, kalmár Isten. Salieri ezzel az Istennel köt alkut, neki ajánlja fel az erkölcsösségét, ha kitérhet szülőfalujából, ahol kántorként dolgozhatna csak. Ez számomra az egyik legfontosabb részlet: „Azt mondják, hogy Istent nem bánthatja meg az ember. Azt mondják, hogy arról fúj a szél, amerről akar. Jó. De ha nem erény felől fúj, akkor ne is fújjék inkább.”, Mozart, a maga hedonista, nőfaló élete előtt egy sokkal kegyetlenebb Isten mellett nőtt fel, az apja, Leopold mellett. Neki nem kellett alkut kötni, mert Salieri az, aki olaszként a Habsburg udvarba megy, ő az idegen. És ő is lesz a kitalált.

„Bocicsoki, vagy sportszelet?”

„Sportszelet, mert fogyni szeretnék!” Ez a kedves, bájos, önmagában lejátszódó dialóg, önmagát megválaszoló kérdés megmosolyogtat, de mélyebben átgondolva a negédes öncsalásnak, a vágyainkkal szembeni tehetetlenségünknek (vágyainknak vagy ellenállni nem tudunk, vagy kielégíteni őket) az esszenciája.

Az idézet a Veres 1 Színház *Szép nyári nap* című musicalében hangzott el. Az előadásnak kifejezetten a könnyed és önfeledt szórakoztatás a célja, lehetőleg egy Balaton-part melletti, szabadtéri színpadon, nyári koraestén. Nem is kellene végül is ennél több, hiszen nem (feltétlen) bűn, ha szeretnénk kapcsolódni, nevetni és nem gondolni semmi másra.

Valami miatt a vígjátékok, és a szórakoztató előadások alulreprezentáltak a magyar színházi szakmai közegben. A színházi „elit” gyakran kezeli gyanakvással, enyhe lekezeléssel őket. A könnyed jelző egyfajta szitokszóként hat. A súlytalanságot egyfajta tétnélküliségként értelmezzük, tét nélkül pedig minek átélni az előadásnézés aktusát? Nevetni is csak sírva szeretünk. Azt viszont nagyon. A tragédiákat egyre inkább felhívítjuk, a groteszk stílus használatával röhejessé tesszük a fájdalmas pontokat, mintha már csak a cinizmus felszabadító módján tudnánk szembenézni a nehézségekkel, problémáinkkal. Anynyira szükségünk van a nevetésre, mint az Oxigénre. Ezt a folyamatot miért nem fordítjuk meg? Induljunk ki az öncélú mulattatásból, a mosolyért való poénokból és próbáljuk finoman elmélyíteni az adott témákat.

A *Szép nyári nap* egy jó kezdeményezés arra, hogy elinduljon egy ilyen tendencia. A Neoton Família vidám tánczenéi közé, köré íródott egy hasonlóan vidám, ugyanakkor történelmi látteleként is működő történet. A szocializmus idején játszódó események lehetőséget adnak, hogy a humor segítségével szembenézzünk a kádárista besúgó rendszerrel, melynek örökségével a mai napig együtt kell élnünk, ha már nem is érezteti annyira eleven módon a hatását, de társadalmi szinten még nem alakítottuk ki a következményeihez fűződő viszonyunkat, azontúl, hogy nem akarunk beszélni róla, szívünk szerint csak felejtenénk. Mindezt egy gimnazista osztály miliőjéből kiindulva mutatja meg az előadás. A kamasz- és fiatal felnőttkor határán álló, életvidám, szerel-

mes, vágyakozó társaság szemszögéből minden kicsit boldogabbnak hat.

Mutatkozunk boldogabbnak, mint ami! Nézzük az életünket egy önkéntelenül boldogabb nézőpontból!

„Tragédiának nézed? Nézd legott / Komédiának S mulattatni fog.”

Klisé idézet, talán azért, mert oly igaz, mert benne van az élethez való őszinte hozzáállásunk, ahogyan feldolgozzuk azt. Vegyük inkább komédiának a komédiát. Beszéljünk a nehéz dolgokról halkán, de könnyedén. Keressük az egyszerű vicceket és nyugalmat. (folyt. köv.)

Varga-Amár Rudolf

Mai program

10:00 – Viewpoint - A „hiteles” színpadi akció keretei

Bélai Marcel és Kozma Gábor Viktor workshopja

Helye: Református Iskola (Refi Színpad)

11:00 – Szakmai Klub

(beszélgetés az előadásokról)

Moderátor: Németh Fruzsina Lilla

III. Richárd: Balogh Gyula, Selmeczi Bea**Amadeus:** Kozma András, Czene-Polgár Donát és Balogh Benjámin

Helye: KVMK pódiumterem

13:00 – Villám-workshop
kritikusi mesterkurzus

Vezeti: Szabó Réka és Kovács Dezső

Helye: KVMK Pódiumterem

17.00 – Sheldon Harnick – Jerry Bock – Joseph Stein: HEGEDŰS A HÁZTETŐN

(versenyelőadás) (3h 20' egy szünettel)

Rendező: Erwin Šimšensohn

Csíki Játékszín, Csíkszereda

Helye: Művelődési Központ színházterme

20.00 – Dés László - Geszti Péter - Grecsó Krisztián - Molnár Ferenc: A PÁL UTCAI FIÚK

(3h szünettel)

Rendező: Vándorfi László

Pannon Várszínház

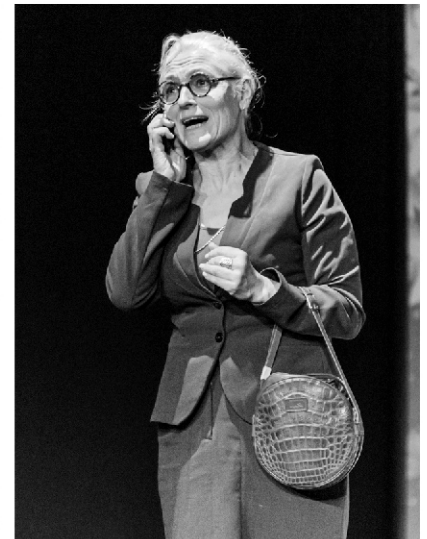
Helye: Refi Színpad

21.00 Ad de Bont: MIRAD, EGY FIÚ BOSZNIÁBÓL (verseny- és hallgatói program) (1h egyben)

Rendező: Siflis Anna

Pinceszínház

Helye: Zsinagóga

Bővebben: www.kisvarda.szhaz.huCsík Csaba: ÖREGLÁNYOK, Liliom Produkció
Rendezte: Tallós Rita

kisvárdai lapok

A Magyar Színházak 35. Kisvárdai Fesztiváljának napilapja

Főszerkesztő:
Ungvári JuditSegéd-szerkesztő:
Ráthonyi SáraFotók:
Tugya Vilmos
Ráthonyi SáraNyomdai előkészítés:
Kóczon NikolettaNyomdai kivitelezés:
Imi Print NyomdaFelelős kiadó: Nyakó Béla
ISSN 1587-8325www.kisvarda.szhaz.hu

A Magyar Színházak 35. Kisvárdai Fesztiváljának támogatói:

Déryné
program